

Juiste keuze van insecticiden in de strijd tegen vergelingsziekte

Vergelingsvirussen veroorzaken vergelingsziekte. De drie verschillende virussen (BYV, BMV en BChV) veroorzaken tot wel 50% schade. Symptomen verschijnen ongeveer zes weken na infectie door groene perzikluizen. Bij overschrijding van de bestrijdingsdrempel adviseert het IRS daarom om in te grijpen, maar wel met de juiste insecticiden.

Vergelingsziekte is te herkennen aan afgeronde plekken in het perceel, die vaak pas na ongeveer zes weken na infectie zichtbaar worden

Pyrethroïden verergeren vergelingsziekte en daarom is het advies deze niet in te zetten als een teler vergelingsziekte verwacht. Ook niet vroeg in het seizoen tegen andere bovengrondse insecten. Pyrethroïden doden namelijk ook natuurlijke vijanden, die hard nodig zijn voor de beheersing van de groene perzikluizen en daarmee vergelingsziekte.

In het kiem- en tweebladstadium kunnen insecten als aardvlooien en bovengrondse springstaarten de jonge bietenplanten aantasten. We weten uit onderzoek dat als 30 tot 60 procent van de bladoppervlakte in dit stadium is aangetast, dit tot een 3 tot 4 procent lagere suikeropbrengst leidt. Zo'n zware aantasting komt zelden voor op bietenpercelen en daarom is het advies om deze insecten niet te bestrijden met pyrethroïden.

Bietenluizen bestrijden zelden rendabel

Terughoudend zijn met pyrethroïden geldt ook bij bietenluizen. Zij veroorzaken mineergangen in de bladeren van jonge bietenplanten. Dit leidt ook zelden tot schade. In mei groeien de bieten meestal erg hard en alleen de bladeren waarop eieren zijn afgezet zullen aangetast worden. Na half juni is er niets meer van te zien.

Geadviseerde middelen

Bij overschrijding van de bestrijdingsdrempel van groene bladluizen (tabel 1) kunnen telers Teppeki (0,14 kg/ha) inzetten in het vier- tot aan het tienbladstadium (tot 1 juni). Later inzetten kan leiden tot overschrijding van de MRL. Als de aantallen groene luizen de bestrijdingsdrempel voor het vierbladstadium of na het tienbladstadium overschrijden, dan kan Calypso of Bariard (0,25 l/ha) of

Tabel 1. Bestrijdingsdrempel van de groene perzikluizen

Periode	Aantal groene bladluizen per 10 planten
April, mei en eerste helft juni	>2
Tweede helft juni	>5
Eerste helft juli	>50

Batavia (0,45 l/ha) worden ingezet. Batavia heeft daarbij de voorkeur, omdat het vriendelijker is voor natuurlijke vijanden.

Vrijstellingen aangevraagd

Er zijn vrijstellingen aangevraagd voor middelen voor de beheersing van de groene perzikluiz, die vriendelijker zijn voor natuurlijke vijanden dan Calypso en Bariard. Inmiddels is Batavia vrijgesteld. Mogelijk wordt er nog een ander middel vrijgesteld. Het advies is om geen Calypso of Bariard te gebruiken, maar de vrijgestelde middelen. Doordat ze natuurlijke vijanden sparen, zal de bestrijdingsdrempel van de groene perzikluiz later bereikt worden, wat uiteindelijk bespuitingen kan uitsparen.

Groene perzikluizen minder gevoelig voor Pirimor en pyrethroïden

Uit eerder onderzoek is gebleken dat vele populaties groene perzikluizen resistent, en daarmee minder gevoelig zijn voor pirimicarb (werkzame stof van Pirimor) en pyrethroïden (werkzame stoffen van Karate Zeon, Ninja,

Teppeki mag vanaf 2020 niet meer ingezet worden na het 10-bladstadium (tot 1 juni). Vanaf een groter bladstadium of later tijdstip is er kans op overschrijding van de MRL, ook als er laat geoogst wordt.

Groene perzikluizen (1), aardappeltopluizen (2) en zwarte bonenluizen (3) kunnen tegelijkertijd op dezelfde plant voorkomen

Decis en Somicidin Super). Pirimor werkt nog wel goed op zwarte bonenluizen, maar adviseren wij daarom niet meer voor de beheersing van groene perzikluizen. Groene perzikluizen zijn niet alleen verminderd gevoelig voor pyrethroïden. Het is ook moeilijk ze te raken met het middel, omdat deze bladluizen meestal aan de onderzijde van de bladeren of in de gekrulde bladranden zitten. Pyrethroïden hebben een contactwerking en werken daardoor niet indien de insecten niet geraakt worden.

Beheersing van vergelingsziekte

Voor de beheersing van vergelingsziekte is daarom het advies om geen pyrethroïden te gebruiken, bladluizen wekelijks te tellen en bij overschrijding van de bestrijdingsdrempel de juiste middelen in te zetten. Vergelingsziekte uitbannen lukt niet, maar op deze manier blijft de ziekte beperkt tot kleine plekken in de bietenpercelen.

Meer informatie

In het gewasbeschermingsbulletin en de teelthandleiding vindt u meer informatie over de beheersing van insecten en vergelingsziekte in suikerbieten.

Elma Raaijmakers

Zwarte bonenluizen niet belangrijk in virusoverdracht

In 2019 zijn veel zwarte bonenluizen waargenomen in bietenpercelen in heel Nederland. Zij zijn niet belangrijk in de virusoverdracht. Groene perzikluizen zijn echter moeilijker te vinden als een bietenplant al bezet is met zwarte bonenluizen. Goed zoeken naar groene luizen is dan dus extra belangrijk. Zwarte bonenluizen in bietenpercelen trekken veel natuurlijke vijanden aan, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de beheersing van de groene bladluizen en daarmee vergelingsziekte. Mede daarom heeft deze bladluiz een veel hogere schade-drempel dan de groene bladluizen.